

BARN- OCH GRUNDSKOLENÄMNDEN

2014-11-24

Plan för
utveckling av fritidshemmet
i Täby kommun

INLEDNING	3
UPPDRAG	3
UTBILDNING OCH OMSORG	4
MÅLBILD	4
Innehållskvalitet	4
Processkvalitet	5
Strukturkvalitet	5
Resultatkvalitet	6
UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	6

Inledning

Detta dokument är en plan för utveckling av fritidshemmet för elever fram till att de fyller 13 år.

Barn- och grundskolenämnden beslutade i juni 2013 att godkänna en rapport om en handlingsplan för att utveckla fritidsverksamheten. Kommunfullmäktige beslutade i budget 2013 att höja peng för utbildning i fritidshem för elever i årskurs 4-6 i syfte att utveckla verksamheten.

Planen gäller för alla som bedriver fritidshem oavsett huvudman och ligger till stöd för det systematiska kvalitetsarbetet.

- Fritidshem integrerade med skola i kommunal regi
- Fristående fritidshem integrerade med skola i enskild regi
- Fritidshem i kultur och fritids drift som inte är kopplat till en skolenhet
- Fristående fritidshem i enskild regi men inte kopplat till en skolenhet.

Uppdrag

I skollagen står följande om syftet med utbildningen i fritidshem:

Fritidshemmet kompletterar utbildningen i förskoleklassen, grundskolan och grundsärskolan. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå ifrån en helhetssyn på eleven och elevens behov. Fritidshemmet ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Enligt skollagen¹ och barnkonventionen² ska barnets bästa vara utgångspunkten för all verksamhet.

Normer och värden i läroplanens första och andra del³ ska genomsyra utbildning och omsorg i verksamheten.

---

¹ 1 kap. 10§ skollagen (2010:800)

² FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 45.

Utbildning och omsorg

Fritidshemmet ska komplettera utbildningen i skolan genom att använda sina möjligheter att ge eleverna andra och fördjupade erfarenheter och kunskaper än de får i skolan. Personalen i fritidshemmet ska ha kompetens att arbeta med en bred definition av begreppet kunskap genom att förena omsorg och lärande. Såväl sociala förmågor, praktiska kunskaper som faktakunskaper är viktiga för elevernas utveckling.

I läroplanen påpekas att skapande arbete och lek är väsentliga delar i det aktiva lärandet och att skapande och lek har stor betydelse för att eleverna ska tillägna sig kunskaper, förstå och hantera information samt lösa problem. Eleverna omsätter det de har lärt sig i skolan och testat det genom att använda olika uttrycksätt. Det är avgörande att verksamheten sker under insyn av vuxna för att säkerställa alla elevers möjligheter att träna samspel med andra.

Goda exempel av arbete med normer och värden ska lyftas fram.

Målbild

Innehållet under målbild är strukturerat utifrån de fyra perspektiv på kvalitet som Sveriges Kommuner och Landsting, SKL för fram i skriften ”Stöd för att utveckla kvaliteten i fritidshem” daterad den 6 oktober 2014.

Innehållskvalitet

Verksamheten i fritidshemmet erbjuder en verksamhet med god balans mellan lärande och omsorg i olika aktiviteter. Verksamheten ska vara tillgänglig⁴ och ha ett inkluderande arbetssätt som utmanar varje elev utifrån ålder, mognad, behov och intressen.

Fritidshemmet ska möta elevernas olika lärstilar och bidra till att de utvecklar självkänsla, kreativitet och samarbetsförmåga för ett utvecklat lärande.

---

³ Lgr11 Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

⁴ Tillgänglighetsförmågan hos en utbildningsverksamhet är hur väl verksamheten kan anpassa den sociala, pedagogiska och fysiska miljön utifrån barnens och elevernas behov. ”Värderingsverktyg för tillgänglig utbildning”, Specialpedagogiska skolmyndigheten. 2014.

Processkvalitet

Utifrån en helhetssyn på elevernas lärande ska fritidshemmets verksamhet omfattas och synliggöras i det systematiska kvalitetsarbetet. Detta ska genomföras både på huvudmannanivå, på skolenheten och på fritidshemmet.

Ett väl dokumenterat och genomfört systematiskt kvalitetsarbete som tar sin utgångspunkt i de nationella målen är ett viktigt verktyg för en högre måluppfyllelse. Varje fritidshem ska ha ett systematiskt kvalitetsarbete som ska innefatta planering, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Verksamheten ska ha ett tydligt pedagogiskt uppdrag där ett kompensatoriskt arbetssätt ger alla elever möjlighet att uppleva delaktighet och trygghet samt att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Mål ska formuleras utifrån en tydlig inriktning mot de nationella målen och utvärderas vid varje enhet, oavsett huvudman. För att utveckla kvaliteten i fritidsverksamheten måste arbetssätt och resultat utvärderas och efterfrågas på liknande sätt som sker med exempelvis elevernas kunskapsresultat i olika ämnen. Med tydligare beskrivning av mål och resultat kommer verksamheten att lättare kunna följas upp i resultatdialoger på alla nivåer.

Huvudman ska för varje elev ha sociala mål och dokumenterad utveckling.

Varje huvudman ska se till att det genomförs regelbundna samtal om elevens kunskapsutveckling, trivsel och sociala utveckling.

Strukturkvalitet

Miljön i fritidshemmet präglas av trygghet och ett demokratiskt arbetssätt. Personalen arbetar medvetet med att främja allsidiga kontakter och social gemenskap. Verksamheten är varierad så att både skapande, rörelse, lek, rekreation och vila får utrymme. Personalen arbetar aktivt för att stödja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande.

Elevgrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek i förhållande till personaltäthet, personalens kompetens och elevernas förutsättningar. Verksamheten ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler.

Resultatkvalitet

Lärandet i fritidshemmet är ett värdefullt komplement till skolan och tillför ytterligare perspektiv på elevers lärande, sociala utveckling, välbefinnande och omsorg. Personalen planerar sin verksamhet utifrån målen i styrdokumentet och en kartläggning av barngruppens behov. Fritidshemmet ska bidra till att varje elev utvecklas i enlighet med de övergripande nationella målen i läroplanen.

Uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen har ansvar för tillsynen av fritidshem på en kommunal skolenhet och fritidshem som inte är kopplad till en kommunal skolenhet samt för fristående fritidshem med enskild huvudman som finns på en fristående skolenhet.

Kommunen har ansvar för tillsyn av fristående fritidshem med enskild huvudman som inte är kopplade till en skolenhet på samma sätt som tillsynsansvaret för fristående förskolor.

Skolinspektionen har ansvar för tillsynen av hur kommunen sköter sin tillsyn.

Barn- och grundskolenämnden ska följa upp hur planen för utveckling av fritidshemmet i Täby kommun implementeras. Planen kommer att ses över och vid behov revideras i samband med att nationella styrdokument ändras eller ges ut i nyutgåva.